

اللهم صل على محمد
وعلى آل محمد

«کاری از مؤسسه علمی فرهنگی وارثین ملکوت»

دانشکده دروس عالی دینی و لغوی / نجف اشرف

سلسله رساله‌ها و پایان‌نامه‌های علمی / ۱

علت ارسال رسل (علت فرستادن فرستادگان)

بحث ارائه شده به

دانشکده دروس عالی دینی و لغوی

که بخشی از ضروریات دستیابی به مدرک دکترا، در علوم دینی و لغوی می‌باشد

علاءحسن عبید سالم

سال ۱۴۳۶ هـ / ۲۰۱۵ م

محتویات

۳	اهدا.....
۹	مقدمه بحث.....
۱۵	مدخل و ورود.....
۱۵	۱/ علت غائی، منظور در بحث است.....
۱۶	۲/ ارسال و فرستادنی که درباره‌اش بحث می‌شود.....
۱۷	۳/ اهمیت فرستادگان، در زندگی مردم.....
۱۸	۴/ فرستادگان، چگونه شناخته می‌شوند؟.....
۲۰	۵/ مؤهلات فرستادگان.....
۲۳	(۱) آنچه امکان دارد که هدف ارسال الهی باشد.....
۲۴	۱/۱: غرض از ارسال - بحث قرآنی.....
۲۶	۲/۱: غرض ارسال، نزد علما.....
۲۶	۱/۲/۱- لیست سخنان.....
۳۱	۲/۲/۱- دو نکته درباره سخن آنان.....
۳۳	۳/۱: قاعده لطف و غرض ارسال و فرستادن، نزد علمای شیعه.....

- ۱/۳/۱- بیان قاعده..... ۳۳
- ۲/۳/۱- برخی از مسائلی که بر آن بنا می شود..... ۳۳
- ۳/۳/۱- بحث درباره قاعده لطف..... ۳۷
- ۴/۱: تهی نبودن زمین از حجت..... ۴۲
- ۵/۱: زمان های فترت و غرض ارسال الهی..... ۴۴
- ۱/۵/۱- معنای فترت..... ۴۴
- ۲/۵/۱- سخنان علما، درباره معنای «فترت های بین فرستادگان»..... ۴۴
- ۳/۵/۱- آیا بین «فترت و هدف از ارسال» تناقض یا اختلاف است؟..... ۴۸
- (۲) هدف ارسال حقیقی..... ۵۷
- ۱/۲: غرض حقیقی ارسال رسل..... ۵۸
- ۱/۱/۲- «قطع عذر و بهانه» هدف ارسال..... ۵۸
- ۲/۱/۲- قطع عذر و بهانه، باعث فرستادن به سوی همه مردم نمی شود..... ۵۹
- ۳/۱/۲- شبهه و پاسخ..... ۶۵
- ۴/۱/۲- اشاره های روایی که به غرض حقیقی ارسال اشاره دارد..... ۶۶
- ۲/۲: آیا ارسال رسل، پدیده خاورمیانه ای است؟..... ۶۸

- ۱/۲/۲- شبهه ملحدین، نسبت به منحصر بودن برانگیختن فرستادگان، در منطقه مشخص... ۶۸
- ۲/۲/۲- پاسخ علمای دین، نسبت به شبهه..... ۶۹
- ۳/۲/۲- توقفی در پاسخ‌های مطرح شده..... ۷۲
- ۴/۲/۲- سخن نهایی درباره پاسخ به شبهه ملحدین..... ۷۵
- ۳/۲- فهم اشتباه علمای دین، نسبت به متونی که به فرستادگان ارتباط دارد..... ۸۲
- ۱/۳/۲- نمونه‌هایی از متونی که با فرستادگان ارتباط دارد..... ۸۲
- ۲/۳/۲- امکان پذیر نیست که همگی این‌ها هدف از فرستادگان باشد..... ۸۳
- ۴/۲: «از بین بردن بهانه» در زمان‌های فترت‌ها..... ۸۶
- ۱/۴/۲- معنای صحیح فترت و موافقت آن با هدف از ارسال..... ۸۷
- ۲/۴/۲- غیبت فرستادگان و به عنوان نمونه قائم (ع)..... ۹۲
- ۳/۴/۲- حال مردم، در زمان فترت..... ۹۸
- (۳) ختم نبوت و فرستادن الهی..... ۱۰۵
- ۱/۱/۳- معنای «خاتم» در آیه..... ۱۰۵
- ۲/۱/۳- دلایل ختم نبوت، نزد علما..... ۱۰۶
- ۳/۱/۳- چگونه علما «ختم نبوت» را به «ختم فرستادن» تسری دادند؟..... ۱۰۸

- ۲/۳: توقفی با دلایل علما و عرضه دلایلی که مقابل فهم آنان است..... ۱۱۱
- ۱/۲/۳- دلایلی که پایان نبوت و وحی را رد می‌کند..... ۱۱۱
- ۲/۲/۳- دلایلی که پایان فرستادن را رد می‌کند..... ۱۱۵
- ۳/۳: راز ختم نبوت به نظر علما و بحث درباره آن..... ۱۲۲
- ۱/۳/۳- از جمله اسرار ختم نبوت، به نظر آنان: حفظ قرآن و نفی تحریف از آن..... ۱۲۲
- ۲/۳/۳- از جمله اسرار ختم نبوت، به نظر آنان: یکپارچگی دین مستقیم و هدف انبیا..... ۱۲۴
- ۳/۳/۳- از جمله اسرار ختم نبوت، به نظر آنان: قدرت انسان نسبت به حفظ میراثش و تبلیغ مردم، به شخصه..... ۱۲۵
- ۴/۳/۳- از جمله اسرار ختم نبوت، به نظر آنان: جاودانگی اسلام و اینکه دین کامل‌تری است که با فطرت موافقت دارد..... ۱۲۹
- ۴/۳: اشکالاتی که بر ختم نبوت و فرستادن وارد است..... ۱۴۲
- ۱/۴/۳- اول: انقطاع ارتباط با غیب..... ۱۴۲
- ۲/۴/۳- دوم: حکمت ختم نبوت، با ادامه داشتن تکامل انسان چیست؟..... ۱۴۴
- ۳/۴/۳- سوم: قوانین ثابت دین ثابت، چگونه با نیازهای متغیر انسان هم‌خوانی دارد؟... ۱۴۵
- ۵/۳: معنای صحیح ختم نبوت و ارسال..... ۱۴۸

- (۴) «انسانیت من» در درون غرض از فرستادن است..... ۱۵۵
- ۱/۴: انسان، محور عوالم خلق است..... ۱۵۶
- ۱/۱/۴- عوالم خلق..... ۱۵۶
- ۲/۱/۴- انسان، با کرامت‌ترین آفریدگان و آقای آفریدگان در همه عوالم است..... ۱۵۷
- ۳/۱/۴- انسان خلیفه خداوند است. خلیفه کامل کیست؟..... ۱۶۲
- ۴/۱/۴- انسان کامل «صورت و تصویر خداوند»..... ۱۶۷
- ۲/۴: فرستادگان خداوند و بازگشت انسانیت از دست‌رفته..... ۱۷۱
- ۱/۲/۴- تفاوت بین فرستادگان، برای افرادی که مقامشان پایین‌تر است، خسارت است.. ۱۷۱
- ۲/۲/۴- همه آفریدگان، درباره انسانیت خود، مدیون محمد و آل محمد هستند..... ۱۷۴
- ۳/۲/۴- آیا اگر انسانیت انتخاب کند که محمد شود، آیا انسانیت به فرستادگان نیازمند بود؟..... ۱۷۸
- ۳/۴: بشریت بین دو فرستاده..... ۱۸۵
- ۱/۳/۴- بشریت چه زمانی پیمان خویش را در این زمین آغاز کرده است و چگونه؟..... ۱۸۶
- ۲/۳/۴- آغاز پیمان برانگیختن و ارسال الهی بر زمین..... ۱۹۳
- انسانیت بین دو فرستاده و بهانه‌ای برای سرپیچی‌کنندگان نیست..... ۲۰۰

۴/۴: گوشه‌ای از توصیه‌های فرستادگان، به انسانیت..... ۲۰۲

منابع بحث..... ۲۱۱

اهدا

هر فردی که رهبری خود را به او بسپاری، انسانیت تو و فطرت بزرگ الهی را که بر آن هستی، از بین می برد. مگر «فرستادگان خداوند» چرا که آنان ماندن تو را به عنوان انسان حقیقی ضمانت می کنند و اینکه نسیمی از نسیم های بهشت باشی که هر چیزی با عبور تو از کنار آن، خوش بو می شوند.

تقدیم به شما...

ای فرستادگان پاک.

این حقیقتی را که در این بحث متواضعانه آمده است، به شما تقدیم می کنم.
و ای آقایان عزیز! همه امیدم بر این است که با پذیرش آن، از من بپذیرید.

مقدمه بحث:

بسم الله الرحمن الرحيم

والحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آل محمد الائمة و المهديين و سلم تسليماً
كثيراً.

عنوان بحث:

«علت فرستادن فرستادگان» چیست؟

به این خاطر که فرستادگان - به سادگی - فرستادگان خداوند عزوجل می باشند. پروردگاری که شناخت ما به او، فقط به واسطه آنان انجام می شود. هر چند من انتخاب نمودم که به خاطر کوتاهی ام، یکی از آنان نباشم و هر چند که کوتاهی نمودم و به خودم اجازه دادم که این زیان بزرگ به من برسد که اصلاً قابل جبران نمی باشد. پس حداقل این بار، به او این فرصت را نمی دهم که مرا از دنباله روی از روش «فرستادگان خداوند» محروم کند؛ مخصوصاً پس از شناخت هدف فرستاده شدن ایشان.

چرا پروردگار مهربان، فرستادگانش را به سوی انسان ها فرستاده است؟

لازم است که هر انسانی این پرسش را برای خودش مطرح کند. شاید هدف فرستادن آنان به انجام رساندن «انسانیت» هر کدام از ماست و از بین بردن عذر ما در این مورد که این

مسئله را به دست نیاوردیم. در نتیجه هدف «انسانی» است و نه چیز دیگری! و چه بسا هدف از برانگیخته شدن ایشان، امتحان مردم به واسطه آنان و اطاعت از آنان می باشد!

و چه بسا هدف، مسئله سوم یا چهارمی باشد... و همچنین همان طور که می بینیم، بنده می گویم: «چه بسا» به این خاطر که مطالب بحث آینده اثبات این حقیقت را بر عهده گرفته است، ولی هدف از برانگیخته شدن ایشان هر چه باشد، بدون هیچ شکی، هدف بزرگی است. بنابراین بحث در عین حال «دینی، انسانی» است یا بگوییم: این بحث دینی است. ولی انسانیت ما در محدوده آن ریشه گرفته است و از درون آن می جوشد؛ همان طور که از مطالعه مطالب بحث روشن می شود.

هدف بحث:

هدف بحث در علت حقیقی فرستادن الهی خلاصه می شود. وقتی ما در نهایت به این رسیدیم که انسانیت ما درون این هدف نهایی واقع می شود، در حقیقت در قبال بحثی هستیم که - هر چند مقدار اندکی - در تشویق مردم برای دنباله روی از روش فرستادگان و حرکت نمودن در مسیر الهی آنان - برای به دست آوردن انسانیت از دست رفته آنان - نقش دارد. و هیچ مسیر دیگری وجود ندارد که این مسئله را به انجام رساند؛ هر چند به این سمت و آن سمت بروند.

کلّیت بحث:

برای به دست آوردن این هدف، این بحث ۴ محور اساسی را در بر دارد:

محور اول: در مورد بحث در مورد مسئله‌ای است که می‌تواند هدف از فرستادن باشد. در این محور، بیان اغلب مسائلی است که می‌تواند هدف فرستادن باشد و مسائلی که برخی از متون دینی را در بر دارد و علمای مسلمان، هدف فرستادن را از آن متوجه شدند. ولی مشخص کردن آنان صحیح نمی‌باشد. و برای بیان این مسئله «و مخصوصاً در مورد علمای شیعه» بیان هدف آنان انجام شده است که در نهایت به «قاعده لطف» رسیدند که آنان آن را ایجاد کردند و بسیاری از عقایدشان را بر آن بنا نهادند. و (همچنین) بر «زمان فترت (فاصله)» و «خالی نبودن زمین از حجت» و به هم ریختگی و محکم نبودن آنان در جمع کردن بین آن و بین هدفی که از سوی آنان مشخص شده است، دیده می‌شود.

به همین خاطر محور اول، چند نکته را در بر دارد که عبارت است از:

۱. بحث قرآنی در مورد هدف فرستادن.

۲. بیان هدف فرستادن نزد علماء.

۳. قاعده لطف و هدف فرستادن نزد علمای شیعه.

۴. خالی نبودن زمین از حجت.

۵. زمان‌های فترت و هدف فرستادن خداوند.

محور دوم: پس از روشن کردن اشتباه علما در بیان هدف از فرستادن در محور اول و اینکه با برخی از مسائل ثابت عقایدی دیگر مخالفت دارد، محور دوم از فرستادن حقیقی و

مشخص کردن آن با دقت بحث می‌کند. و برای روشن شدن بیشتر، ضروری است که یکی از بزرگ‌ترین شبهات ملحدین پاسخ داده شود که فرستادن، پدیده‌ای منطقه‌ای و گروهی است و در مورد عدالت پروردگار است که اتباع فرستادگان به آن معتقد هستند. و همچنین ضروری است که فهم صحیح متون دینی بیان شود که علمای مسلمان پنداشتند که اشاره به هدف از فرستادن دارد؛ به علاوه موافقت ایجادکردن بین هدف از فرستادن که پذیرفته شده است و بین زمان‌های فترت‌ها.

هنگام پاسخ‌دادن این مسائل سه‌گانه، قطعاً هدف از فرستادن حقیقی کاملاً روشن می‌شود. بنابراین محور دوم از بحث، نکات ذیل را در بر دارد:

۱. مشخص کردن هدف حقیقی فرستادن.

۲. آیا فرستادن فرستادگان، پدیده‌ای خاورمیانه‌ای است؟

۳. فهم اشتباه علمای دین در مورد متون دینی که با هدف فرستادن ارتباط دارد.

۴. هدف حقیقی فرستادن و زمان‌های فترت‌ها.

۵. ختم نبوت و فرستادن الهی.

به خاطر اهمیت موضوع اخیر «ختم نبوت و فرستادن» کاملاً توضیح داده شده است و معنای ختم، نزد علما بیان شده است و اینکه چگونه دلایل ختم نبوت را که پنداشتند، به ختم فرستادن سرایت دادند. حتی این مسئله نزد ایشان از جمله مسائلی شمرده می‌شود که در

مورد سرایت آن سخن می‌گویند. و همه این مسائل، مورد بحث قرار گرفته است و دلایل دینی بیان شده است که خلاف فهم علما را در ختم نبوت و فرستادن بیان می‌نماید. و در آخر، بیان معنای صحیح ختم نبوت و فرستادن که علمای مسلمان از آن آگاهی نداشتند. و به همین خاطر، واقعاً مناسب بود که این مسئله، یک محور جداگانه شود و محور سوم از محورهای بحث شود.

اما مباحث مطرح شده در آن، عبارتند از:

الف- معنای ختم و دلایل آن نزد علماء.

ب- بیان دلایل و متونی که در مقابل فهم علماءست.

ج- راز ختم نبوت و فرستادن به نظر علما و مورد بحث قرار دادن آن.

د- اشکالاتی که بر ختم نبوت و فرستادن گرفته می‌شود.

ه- معنای صحیح ختم.

محور چهارم: پس از شناخت مان نسبت به هدف حقیقی فرستادن، قصد داریم که این بار در اعماق آن غور کنیم. و مسئله خطرناکی است که کشف کنیم که انسانیت ما، درون این هدف الهی پنهان است و عذر ما در به دست نیاوردن آن، از بین رفته است. و اگر به آموزه‌های پیامبران اجازه اجرا شدن داده شود، آن ساخت انسان حقیقی را بر عهده دارد. به همین خاطر

انسان‌های مکلف، از آغاز و در نهایت بین دو فرستاده محصور هستند؛ به علاوه هزاران فرستاده الهی که در طول مسیر انسانی بین آنان قرار دارد.

برای رسیدن به نتیجه اشاره شده، لازم است که در این محور به مباحث ذیل اشاره کنیم:

۱. انسان محور عالم آفرینش است.

۲. فرستادگان خداوند و بازگشت انسانیت از دست رفته.

۳. بشریت بین دو فرستاده.

۴. گوشه‌ای از توصیه‌های انسانی فرستادگان.

با پایان این مباحث «علت فرستادن فرستادگان» به پایان می‌رسد و فقط اشاره به دو مسئله می‌ماند که بحث با آن‌ها به اتمام می‌رسد که عبارتند از:

الف- منابع آنکه دوست داشتم که در حد امکان نزد مسلمانان اصلی باشد و گاهی اوقات با برخی از منابع معاصر آمیخته است.

ب- فهرست آنکه در بردارنده بحث اصلی و فرعی است.

و نباید این مسئله را از دست بدهم که از معلم الهی -سید احمدالحسن (ع)- تشکر کنم که در این بحثی که در موردش سخن گفتم، به راستی و در حقیقت مدیون او هستم. اگر او نبود، نمی‌توانستم بنویسم و پایانی که در این بحثم به آن رسیدم را نتیجه‌گیری کنم؛ بحثی که خشنودی خداوند سبحان را در آن خواستارم.

از خداوند سبحان خواستارم که با پذیرش به من بخشش نماید و آن را با مهربانی و بخشش خودش به عنوان پرده برداشتن از حقانیت روش فرستادگان الهی بنگارد. همچنین در ساختن جامعه انسانی که فرستادگان الهی - درود خداوند بر همگی آنان - با شکیبایی و قربانی با همه چیز آن را بنا نهادند؛ قربانی‌هایی که به همه بشریت لازم است که در قبال آن و برای احترام و بزرگداشت و برای بزرگ بودن بخشش آن، سر فرود آورد.

والحمد لله رب العالمین.

علاء سالم

آغاز ربیع الاول/ ۱۴۳۶ه مصادف با: ۲۴/۱۲/۲۰۱۴م